

Witte Donderdag

10 april 2020

- De kerkklokken luiden
- De Paaskaars wordt aangestoken
- Welkomstwoord

Vanavond gaan we op weg naar Pasen. We volgen Jezus op zijn weg door Jeruzalem. Vandaag rond de tafel met zijn leerlingen. Morgen eenzaam aan het kruis en zaterdag in het donker van de nacht. In de stilte klinkt dan de vraag: is dit het einde? Houdt het hier op? Is God dood en blijft het donker? Wij kennen het antwoord. Maar de weg daarnaar toe, naar nieuwe schepping en nieuw licht is lang en zwaar.

Die weg gaan we vanaf deze avond. We horen hoe Jezus zacht deelt onder ons. Hoe wij lichaam, gemeenschap van Christus zijn.

Vanavond zal dat anders zijn dan alle voorgaande vieringen op Witte Donderdag. We vieren onze gemeenschap, thuis. Bij een beeldscherm. En toch verbonden. Verbonden via beelden, verbonden in de heilige Geest, verbonden met het ritueel van brood en wijn, dat we vandaag vieren – waar we ook zijn.

- Aanvangslied Psalm 103: 1 en 2
- Moment van Stilte
- Bemoediging en drempelgebed
- Drempelgebed

God waar we ook zijn op dit moment. Met elkaar als gezin luisterend naar deze dienst. Met zijn tweeën of alleen op een kamer. Of hier in de kerk.

Op deze bijzondere avond komen wij tot u, God. We zoeken uw steun, we zoeken uw aanwezigheid om de diepte van deze avond te ervaren. Om door te laten dringen wat uw zoon op deze avond heeft gedaan. Zich gegeven voor ons. Gedeeld onder zijn geliefde mensen.

Wees met ons, als we doen op deze avond wat uw zoon ons heeft voorgedaan.

Open ons hart voor uw bevrijdend woord om de weldaad te erkennen, die U in onze handen legt: Jezus Messias, vergeving van zonden, brood gebroken voor het geluk van alle mensen, in deze goede dagen en heel ons leven. Amen

- Lezing Matteüs 26: 20-29
- Lied 'Roept God een mens tot leven' (Lied 346: 1, 2, 3, 4, 5 en 6)
- Inleiding op de maaltijdviering (Minette)

Het is Witte Donderdag. Zoals elk jaar zullen wij met elkaar de Maaltijd vieren.

Wij zitten hier met een paar mensen. U die via de livestream meeviert, zit thuis, alleen of met een klein groepje. Samen zitten we echter aan één denkbeeldige tafel. Hier een halve cirkel, die rond wordt via alle huizen waar u bent. Laten wij onze voelsprietten uitsteken naar elkaar.

Ook op afstand willen en kunnen wij met elkaar verbondenheid ervaren. En vanavond gaat dat ook in brood en wijn. Of misschien wel juist in brood en wijn. Want met dit ritueel wordt van oudsher verbondenheid gevierd. Met Jezus en met elkaar.

Dit is zo ontstaan omdat Jezus brood en wijn, die avond vóór zijn dood, op zichzelf betrok.

Eigenlijk had het een gewone avond moeten zijn. Een feestavond weliswaar. Om Pesach te vieren, de bevrijding uit Egypte. Het feest om stil te staan bij hoe God het volk van Israël redde uit de slavernij. Jezus en zijn leerlingen waren daarvoor bijéén aan tafel.

En terwijl de leerlingen van Jezus nog niet wisten wat er zou komen, voelde Jezus haarscherp aan dat zijn tijd snel gedaan zou zijn. Hij pakt het brood en de wijn en betreft ze op zichzelf. Dit is mijn lichaam. Dit is mijn bloed. Geheimtaal? Ik stel mij zo voor dat er nog geen enkel kwartje valt bij de leerlingen. Dat dit tekenen zouden worden van Jezus' verbondenheid met zijn leerlingen.

Jezus voegt daaraan toe dat hij niet meer van de vrucht van de wijnstok zal drinken tot de dag komt dat hij er met zijn leerlingen opnieuw uit zal drinken in het koninkrijk van zijn Vader. Is er

sprake van een naderend, onafwendbaar afscheid? Als de leerlingen er al iets van begrepen, waren ze waarschijnlijk met stomheid geslagen.

En dan maakt Jezus ook nog de opmerking 'Ik verzeker jullie: een van jullie zal mij uitleveren'. De een na de ander haast zich om te vragen: Ik toch niet, Heer?

Wat nu als wij die opmerking van Jezus hier vanavond aan onze tafel in herinnering roepen.

Wat is daarop dan onze reactie? Roepen we ook snel 'Ik toch niet, Heer'? Of durven we te kijken naar onszelf? Herkennen we het als we ons laten leiden door teleurstelling en angst, zoals waarschijnlijk bij Judas speelde?

Jezus doorzag dat Judas worstelde. Waarom was Jezus geen Koning die de Romeinen verdreef? Waar bleef dat Koninkrijk? Maar in plaats van de strijd aan te gaan, zou Jezus Judas laten begaan. Jezus gaat als koning nu juist niet voor zichzelf, maar wil delen. Zoals hij ook mensen opzoekt die moeite hebben te leven naar de Tien Woorden. En zoals hij dicht bij ons is. Hoe kon hij dat beter uitdrukken, dan in brood en wijn? Intiem als voedsel en vocht zijn.

Als we straks eten en drinken, heb dan aandacht voor je zintuigen. Proef de matse en de wijn in je mond, slokdarm, buik. Visualiseer hoe het je sterkt, mild maakt. Hoe Gods geest aanwezig is.

Ontspan in onze onderlinge verbondenheid. Als voorproef op dat Koninkrijk, waar Judas zich misschien geen juiste voorstelling van kon maken, maar zo naar verlangde.

Amen

- Lied 'Alles wat over ons geschreven is' (Lied 556: 1, 4 en 5)
- Voorbeden
- Inzameling van de gaven de opbrengst is voor ons wijkwerk, u kunt uw bijdrage overmaken op NL52 INGB 0005 1440 61, t.n.v. St. Chr. Triumfatorkerk.
- Nodiging
Vieren wij avondmaal vanavond – die vraag zou je kunnen stellen. We delen brood en wijn, we delen van de druivensap en de matse die maandag hier in de kerk zijn uitgedeeld.
We delen zo ook op afstand in wat Jezus deed op deze avond. Het brood breken, de wijn schenken. Als voorafspiegeling van hoe hij zichzelf deelt met ons.
Dat doen wij vanavond. Hier in de kerk, en thuis bent u uitgenodigd mee te doen.
Daarom zingen en bidden wij juist op deze avond, Witte Donderdag 2020 ons Tafelgebed.
- Tafelgebed 'Die naar menselijke gewoonte'
- Bidden van het Onze Vader
- Inzettingswoorden
Wij delen zo brood en wijn. Omdat wij verbondenheid ervaren met Jezus Christus en heel zijn gemeente. Met wie hier is, met u thuis of op andere plekken in Nederland en daarbuiten. Deelt u met ons mee, met het brood en de wijn die u onder handbereik hebt. In het vertrouwen dat wij allen delen in hetzelfde. In voor- en tegenspoed. In leven en in dood. Wij zijn met elkaar verbonden in God.

Brood: Jezus nam een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden: 'Neem, eet, dit is mijn lichaam.'

Wijn: En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden: 'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden.'

- Delen van brood en wijn
We delen de matse en het druivensap zoals die in het 'vier-thuis-mee-pakketje' zitten: we doen dat in de kerk, u kunt dat doen met de mensen bij u thuis en we doen het digitaal met elkaar verbonden.
"Brood van het Koninkrijk!"
"Uit liefde geschonken"
- Dankgebed
- Lied 'Blijf mij nabij' (Lied 247: 1 en 2)

- Luthers Avondgebed
 Heer, blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.
 Blijf bij ons en bij uw ganse kerk
 aan de avond van de dag,
 aan de avond van het leven,
 aan de avond van de wereld.
 Blijf bij ons met uw genade en goedheid,
 met uw troost en zegen,
 met uw Woord en sacrament.
 Blijf bij ons wanneer over ons komt de nacht van beproeving en van angst,
 de nacht van twijfel en aanvechting,
 de nacht van de strenge, bittere dood.
 Blijf bij ons in leven en in sterven, in tijd en eeuwigheid.
 Amen.

Het avondmaalstel wordt de kerk uitgedragen door de diaken. Aan het einde van deze viering wordt de zegen niet uitgesproken en is er geen uitleidend orgelspel omdat Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de Paaswake één doorlopende viering vormen.

Goede vrijdag

10 april 2020

- Stille
- Lied 'Blijf mij nabij' (Lied 247: 2 en 3)
- Welkom
 In de stilte en in het donker beginnen we deze avond.
 En stil en donker zal het blijven. De donkerste avond van het jaar. Al is buiten de lente aan het ontluiken.
 We zijn hier in een stille kerk rond het kruis van Christus. Welkom thuis of hier in de Christus Triumfatorkerk. U die deze dienst thuis meebeleeft kunt de liturgie uit uwe paaspakket en het kruisje erbij pakken. U kunt een kaarsje aansteken bij uw beeldscherm.
 En als u geen liturgie bij de hand hebt u vindt hem op onze website www.ctkerk.nl.
- Bemoediging en Drempelgebed
- Lied 'Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij mij' (Psalm 22, 3 en 8)
- Gebed
- Inleiding
 Vanavond komen we samen rond het kruis.
 Het kruis is het symbool van het christendom.
 Ongelofelijk dat nu juist dit attribuut, twee houten balken, bedoeld om iemand ter dood te brengen, symbool is geworden van de grootste godsdienst ter wereld.
 Waarom?
 Omdat aan het kruis God het meest nabij is.
 In Jezus Christus is God mens geworden. Alles wat wij mensen meemaken aan verwondering, aan vreugde, aan euforie, aan verdriet, aan liefde, aan emotie, aan pijn ook en aan lijden. Ons hele leven heeft God met ons meegevoeld, meegemaakt, meegeleefd in die ene mens, Jezus van Nazaret.
 En in ons plezier en vrolijkheid lukt het ons nog wel om het leven vol te houden. Maar in onze tegenslagen, onze eenzaamheid, ons miskend voelen, ziek zijn, ons leven met de dood voor ogen. Daar missen we vaak mensen om ons heen. Daar missen we de juiste woorden. En als we al nabij willen zijn bij de ander. Dan durven we soms niet, of we mogen niet, zoals in deze dagen van Corona.

Als God in Jezus dat nu zelf heeft doorgemaakt, dan kent hij ons in ons diepste mens zijn. In onze diepste eenzaamheid, in ons diepste verlangen.

Als Jezus het uitroep aan het Kruis: 'Mijn God, Mijn God waarom hebt u mij verlaten?', dan kan je zeggen: dat is vreemd. Als Jezus God is, hoe kan hij zich dan verlaten voelen, door God in de steek gelaten voelen. En toch: juist in die uitroep laat Jezus zien dat hij onze diepste eenzaamheid kent. Dat hij weet wat het is om te twijfelen, om God te zoeken en hem niet te vinden.

En juist daarin komt hij ons tegemoet in ons mens zijn. Zo dichtbij kan niemand komen, maar Jezus wel, maar God zelf wel.

Vandaag komen we samen rond het kruis.

Juist bij het kruis spreken we uit wat ons dwars zit. Wat ons belemmert om echt mens te zijn. Omdat God weet wat ons in de weg zit. Omdat God ons juist daarin tegemoet treedt. Juist het symbool van het kruis vertelt ons van Gods liefde. Het vertelt ons van een God die ons mensen serieus neemt.

In alles.

Wij luisteren en bidden vandaag. In het donker van de nacht.

Wij leven mee in het verhaal van Jezus. Wij voelen onze eigen eenzaamheid en ons verdriet.

Onze eigen pijn. Vanaf vanavond weten dat we daarin nooit alleen staan. God kent ons in ons diepst verdriet.

- Lied 'Jezus, om uw lijden groot' (Lied 558: 1)
- Lezing Matteüs 27: 35-37 en 45-50
De paaskaars wordt gedoofd
We zijn een moment stil,
daarna luisteren we naar muziek.
- Lezing Matteüs 27: 51-54
- Lied 'Jezus, om uw lijden groot' (Lied 558: 9 en 10)
Kruis wordt naar binnen gebracht door Geert en op de tafelgeplaatst
- Rond het kruis - 'Groot kyrie' en voorbeden (Inleiding Minette)
Na elke voorbeden wordt het eigen kruisje neergelegd bij het grote tafelkruis
Zingen: acclamatie 'Blijf met uw genade bij ons'
Stil gebed
Onze Vader
- Lied 'Nu valt de nacht' (Lied 590: 1, 2 en 3)

De paaskaars wordt de kerk uitgedragen, het orgel blijft stil.

De viering van deze driedaagse dienst vóór Pasen wordt morgenavond voortgezet met de Paaswake om 19.30 uur.

Op deze avond maken we de tocht van het duister naar het licht van de vroege paasmorgen mee.

Paaswake

11 april 2020

- Lied 'Nu valt de nacht' (Lied 590: 4 en 5)
- Lezing Genesis 1: 1-2
- Lezing Exodus 1: 8-11a
- Lied 'Als alles duister is' (Lied 598)
Ondertussen draagt de diaken de nieuwe paaskaars naar het podium.
- Er klinkt: *voorganger: "Licht van Christus", allen: "Heer, wij danken U"*

In de kerkzaal en thuis steken we het waxinelichtje aan met de woorden "Licht van Christus". In de kerk doen we dat steeds afzonderlijk aan de nieuwe paaskaars, thuis kunt u het vanaf het licht van uw eigen kaars doen.

We blijven zingen 'Als alles duister is' tot iedereen zijn waxinelichtje heeft aangestoken.

- Lofgebed
- Lied 'Licht dat ons aanstoot in de morgen' (Lied 601: 1, 2 en 3)
- Lezing Genesis 1: 3-5
- Lezing Exodus 3: 7-12a
- Korte overweging

Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?

Dat is de vraag die hoort te klinken deze paaswake.

Zelfs in de kerk is er niets vergelijkbaar vanavond.

En dan heb ik het nu even niet, over de lege kerk en u thuis achter een scherm.

Ik heb het over de liturgie.

Alle rituelen die we in onze sobere traditie hebben, halen we uit de kast vannacht.

Omdat liturgie een heilig spel is, en omdat het wonder van deze nacht zo groot is dat er geen woorden en geen beelden toereikend zijn om het te vatten.

Deze nacht is nodig om de overgang te kunnen maken van het duister en de stilte van Goede Vrijdag, naar het felle licht en het leven van de paasmorgen. Dat kan niet zomaar.

Deze nacht is nodig om je enigszins te kunnen verplaatsen in het wonder van bevrijding dat zich voltrok in Egypte. Waar de Israëlieten nog murw en verdwaasd in hun huizen zaten, veilig achter een bloedrode deurpost, toen opeens in de nacht het bericht kwam dat ze mochten gaan, dat ze moesten opschieten zelfs. De farao had eindelijk toestemming gegeven, ze mochten gaan, maar o wee, je weet nooit wat hij nu weer bedenkt, dus pak je spullen, neem nog een hap van je ongerezen brood en ga, ren, ga weg uit het doodsgedebied van Egypte, ren of je leven ervan afhangt – want dat doet het ook!

Pas bij het licht van de morgen dringt het tot ze door. Die afgebeulde, onteerde mensen, dat ze uit de dood ontsnapt zijn.

Het is in deze nacht dat God scheiding brengt tussen dood en leven. Tussen slavenarbeid en vrijheid, tussen Egypte en land van Melk en Honing, tussen donker en licht.

Opnieuw brengt God scheiding aan, zoals hij ook aan het begin van ons bestaan scheiding bracht tussen licht en donker, tussen het water van de chaos en de vaste grond van ons bestaan.

In deze nacht zet God zichzelf in de waagschaal.

Hij stelt zich op tussen het kwaad en het leven.

Zo staat in het verhaal van de uittocht. Eerst trekt God voor Israël uit om ze in het donker de uitweg uit het land van benauwdheid te wijzen: het volk gaat in zijn spoor haar weg naar de bevrijding, maar zodra er gevaar dreigt, zodra het duister dreigt terug te slaan, beschermt God zijn volk, dan stelt de engel van God zich op achter het volk, om ze in de rug te beschermen. Het kwaad van Egypte zal niet opnieuw de overhand krijgen. Het duister zal het licht niet overwinnen. God zelf zal daar hoogstpersoonlijk voor zorgen. God strijdt voor de vrijheid van zijn volk.

De beklemming die daar aan voorafgaat. De beklemming van Egypte, van de slavernij. De beklemming van het graf, voelen we dit jaar meer dan ooit.

Zo zit het paasverhaal ons dichter op de huid dan ooit te voren.

En het voorzichtige licht in deze nacht belooft een doorgang. Belooft toekomst, in aarzelende licht is de voorbode van een nieuwe dag.

Het leven wint het deze nacht.

In alle verschrikking en alle verdrukking, midden in het duister van de nacht brengt een klein lichtje van een kaars het begin van een nieuwe dag, van een nieuwe schepping, van leven over de dood heen.

Zo wordt deze nacht duidelijk dat nieuw begin mogelijk is, maar nooit gemakkelijk.

Deze nacht tekent ons hele bestaan. Hoe eenzaam en verloren we ons soms ook voelen. Hoe alleen je kunt zijn, omdat ten diepste niemand je begrijpt. Hoe boos je ook kunt zijn omdat je mensen om je heen mist - met ruzie weggegaan, of aan de dood verloren. Of op afstand voor je eigen veiligheid.

Deze nacht vertelt ons een ding. Het duister zal niet de overhand krijgen, je kunt niet verdrinken in de zee van ellende, want de God van Israël, de vader van Jezus Christus staat aan je kant, hij vecht met je mee om het hoofd boven water te houden. Hij is bij je. Want dat is Zijn Naam: Ik zal bij je zijn.

De Naam is een belofte. Die belofte wordt waarheid vandaag.

Het bewijs voor die overwinning wordt deze nacht geleverd.

En morgen, morgen, bij het krieken van de nacht zullen we het weten. Het licht verdrijft het duister, De liefde van God voor zijn schepping is sterker dan de dood.

Amen.

- Muziek
- Lied: 'Ik ben voor jou een nieuwe naam' (Lied 934)
- Lezing Matteüs 28: 1-10 (Minette)
- Lied 'Sta op – Een morgen ongedacht' (Lied 630: 1, 2)
- Slotgebed en Onze Vader
- Slotlied 'Sta op - Een morgen ongedacht' (Lied 630: 3 en 4)
- De zegen wordt gezongen